

KOMENTÁŘ

12. 12. 2019

Demografický vývoj v Olomouckém kraji v 1. až 3. čtvrtletí 2019

K 30. září 2019 žilo v Olomouckém kraji 632,0 tis. obyvatel^{*)}. Od počátku roku jejich počet klesl o 521 osob. Trend postupného snižování stavu krajské populace, který předpokládá i [nově zveřejněná projekce](#) v následujícím půlstoletí, byl v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2019 zachován. Důvodem byl souběh záporné přirozené měny i záporné migrace. Meziročně se snížil počet živě narozených dětí i počet zemřelých. Uzavřeno bylo méně sňatků, počet rozvodů stagnoval. Vyšší migrační aktivita obyvatel se promítla do zřetelně vyššího počtu přistěhovalých i vyššího počtu vystěhovalých. Migrační saldo zůstalo záporné.

Podle předběžných údajů ČSÚ žilo k 30. 9. 2019 v Olomouckém kraji přesně 631 971 obyvatel^{*)}. V porovnání se stavem k 1. 1. 2019 byl jejich počet nižší o 521 osob, tj. o 1,1 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Po kraji Moravskoslezském a Karlovarském se jednalo o 3. nejvyšší relativní úbytek v České republice. V rámci kraje nastalo relativně nejvýraznější snížení počtu obyvatel v okrese Jeseník. Vlivem přirozeného úbytku a především úbytku stěhování zde v přepočtu na 1 000 obyvatel došlo k poklesu o 10,0 osoby (relativně nejvyšší úbytek mezi všemi okresy v zemi). Rostoucí počet obyvatel v Olomouckém kraji vykázaly pouze okresy Olomouc (o 1,9 osoby na 1 000 obyvatel) a Prostějov (o 0,4 osoby na 1 000 obyvatel). V Olomouckém kraji žilo 322 395 žen, tj. 51,0 % z celku. Nejvyšší podíly žen byly zjištěny v populaci okresů Olomouc (51,3 %) a Prostějov (51,1 %).

Počet obyvatel k 30. 9. 2019 a pohyb obyvatel v 1. až 3. čtvrtletí 2019 podle krajů ČR

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Počet obyvatel k 30. 9. 2019	Období 1. až 3. čtvrtletí 2019						
		Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhování	Celkový přírůstek/úbytek
Česká republika	10 681 161	85 182	83 708	1 474	49 196	19 309	29 887	31 361
<i>v tom kraje:</i>								
Hl. m. Praha	1 318 688	11 194	9 036	2 158	31 754	23 856	7 898	10 056
Středočeský	1 381 564	11 272	10 048	1 224	24 316	13 308	11 008	12 232
Jihočeský	643 732	5 109	5 041	68	5 634	4 103	1 531	1 599
Plzeňský	588 751	4 540	4 748	-208	7 488	3 201	4 287	4 079
Karlovarský	294 545	2 116	2 521	-405	2 748	2 694	54	-351
Ústecký	820 767	6 108	6 963	-855	6 884	6 051	833	-22
Liberecký	443 398	3 578	3 413	165	4 377	3 500	877	1 042
Královéhradecký	551 565	4 203	4 376	-173	4 572	3 855	717	544
Pardubický	521 772	4 292	4 176	116	5 210	3 870	1 340	1 456
Kraj Vysočina	509 813	4 211	4 208	3	3 941	3 405	536	539
Jihomoravský	1 190 549	10 148	9 033	1 115	9 904	8 137	1 767	2 882
Olomoucký	631 971	4 805	5 187	-382	4 254	4 393	-139	-521
Zlínský	582 825	4 442	4 692	-250	3 540	3 386	154	-96
Moravskoslezský	1 201 221	9 164	10 266	-1 102	5 094	6 070	-976	-2 078

KOMENTÁŘ

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých byl v Olomouckém kraji záporný a činil -382 osob. V relativním přepočtu dosáhl -0,8 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu, což odpovídalo 4. nejvyššímu přirozenému úbytku v České republice. V meziročním pohledu se snížil jak počet živě narozených dětí, tak počet zemřelých. Kladnou přirozenou měnu obyvatel zaznamenal v kraji pouze okres Olomouc (+138 osob). Převaha zemřelých nad živě narozenými naopak charakterizovala okresy Přerov (-223 osob), Šumperk (-112 osob), Prostějov (-101 osob) a Jeseník (-84 osob). Krajský stav populace se snížil také vlivem stěhování. Rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých činil -139 osob. V relativním pohledu dosáhl -0,3 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu, což po Moravskoslezském kraji odpovídalo 2. nejvyššímu migračnímu úbytku v České republice. Záporné migrační saldo bylo sledováno v okresech Jeseník (-203 osob), Přerov (-149 osob) a Šumperk (-118 osob). Opačný jev se týkal okresů Olomouc (+194 osob) a Prostějov (+137 osob).

Počet obyvatel k 30. 9. 2019 a pohyb obyvatel v 1. až 3. čtvrtletí 2019 podle okresů Olomouckého kraje

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Počet obyvatel k 30. 9. 2019	Období 1. až 3. čtvrtletí 2019						
		Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhování	Celkový přírůstek/úbytek
Olomoucký kraj	631 971	4 805	5 187	-382	4 254	4 393	-139	-521
<i>v tom okresy:</i>								
Jeseník	38 043	267	351	-84	349	552	-203	-287
Olomouc	235 271	1 935	1 797	138	2 600	2 406	194	332
Prostějov	108 623	812	913	-101	1 115	978	137	36
Přerov	129 553	895	1 118	-223	1 160	1 309	-149	-372
Šumperk	120 481	896	1 008	-112	787	905	-118	-230

Během prvních devíti měsíců letošního roku se v kraji živě narodilo 4 805 dětí. Absolutně nejvíce z nich přišlo na svět v největším a nejlidnatějším okrese Olomouc (40,3 %). V relativním vyjádření bylo nejvíce živě narozených v okrese Olomouc (11,0 dítěte na 1 000 obyvatel), naopak nejméně v okrese Přerov (9,2 dítěte na 1 000 obyvatel). V celém kraji připadalo na 1 000 obyvatel 10,2 živě narozených dětí, což byla po Karlovarském a Ústeckém kraji 3. nejnižší hodnota v zemi.

Živě narození a zemřelí podle okresů Olomouckého kraje v 1. až 3. čtvrtletí 2019

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Živě narození	z toho (%):				Zemřelí	z toho (%):			
		chlapci	v 1. pořadí	ve 2. pořadí	v manželství		muži	ve věku:		
								40-59 let	60-79 let	80 a více let
Olomoucký kraj	4 805	51,6	47,1	38,0	50,6	5 187	51,0	9,2	43,4	45,2
<i>v tom okresy:</i>										
Jeseník	267	47,9	47,9	35,2	37,1	351	55,3	10,5	49,9	37,3
Olomouc	1 935	49,9	45,6	40,7	54,8	1 797	53,2	9,0	43,1	45,6
Prostějov	812	53,3	47,8	34,7	52,6	913	47,9	7,7	43,8	45,8
Přerov	895	53,3	48,0	37,9	48,5	1 118	48,1	10,7	41,9	45,3
Šumperk	896	52,8	48,4	36,0	46,0	1 008	51,8	8,8	43,1	46,3

KOMENTÁŘ

Ze 4 805 živě narozených bylo 2 477 chlapců, tj. 51,6 %. Nejvíce dětí bylo prvorozených (47,1 %) a druhozených (38,0 %). Ve třetím a dalším pořadí se narodilo 716 dětí (14,9 %). Nejvyšší podíl prvorozenců nastal v okrese Šumperk (48,4 %) a nejvyšší podíl druhozenců v okrese Olomouc (40,7 %). Podíl dětí narozených v manželství zůstal nad padesátiprocentní hranici a činil 50,6 %. Nadpoloviční převaha dětí narozených provdaným maminkám charakterizovala okresy Olomouc (54,8 %) a Prostějov (52,6 %).

V průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2019 zemřelo v Olomouckém kraji 5 187 obyvatel. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel 11,0 osoby. Tato hodnota byla 5. nejvyšší v mezikrajském srovnání. Vyšší úmrtnost byla na území kraje sledována v okresech Jeseník (12,3 ‰), Přerov (11,5 ‰), Prostějov (11,2 ‰) a Šumperk (11,2 ‰). Nejnižší byla v okrese Olomouc (10,2 ‰), který je charakterizován průměrně nejmladší populací v kraji. V celkovém úhrnu zemřelo 2 647 mužů a 2 540 žen. Celkem 45,2 % zemřelých mělo 80 a více let. Hodnoty kojenecké (2,1 ‰) i novorozenecké úmrtnosti (1,0 ‰) byly nižší než republikový průměr (2,5 ‰, resp. 1,5 ‰). V kraji zemřelo 10 dětí do 1 roku, z toho 5 dětí zemřelo do 28 dnů po svém narození.

Sňatky a rozvody podle okresů Olomouckého kraje v 1. až 3. čtvrtletí 2019

Zdroj: ČSÚ (předběžné údaje)

	Sňatky	z toho (%):			Rozvody	z toho (%):		
		1. sňatek ženicha	1. sňatek nevěsty	1. sňatek ženicha i nevěsty		1. rozvod muže	1. rozvod ženy	s nezletilými dětmi
Olomoucký kraj	2 793	78,7	80,6	71,1	1 013	84,6	84,0	61,5
<i>v tom okresy:</i>								
Jeseník	161	70,2	72,7	54,7	72	90,3	88,9	51,4
Olomouc	1 096	77,7	79,2	71,4	407	83,8	83,3	65,1
Prostějov	445	80,7	81,3	72,1	147	79,6	80,3	64,6
Přerov	561	82,5	83,1	75,0	205	85,4	85,4	56,1
Šumperk	530	77,7	82,8	70,2	182	87,4	85,2	61,0

Od ledna do září letošního roku bylo v Olomouckém kraji uzavřeno 2 793 sňatků. V relativním přepočtu se uskutečnilo 5,9 svateb na 1 000 obyvatel, což odpovídalo republikovému průměru. V rámci kraje byla nejvyšší sňatečnost v okrese Olomouc (6,2 ‰) a nejnižší v okrese Prostějov (5,5 ‰). V Olomouckém kraji bylo uzavřeno 1 985 sňatků (tj. 71,1 % z celku), během kterých vstoupili oba snoubenci do svazku manželského poprvé.

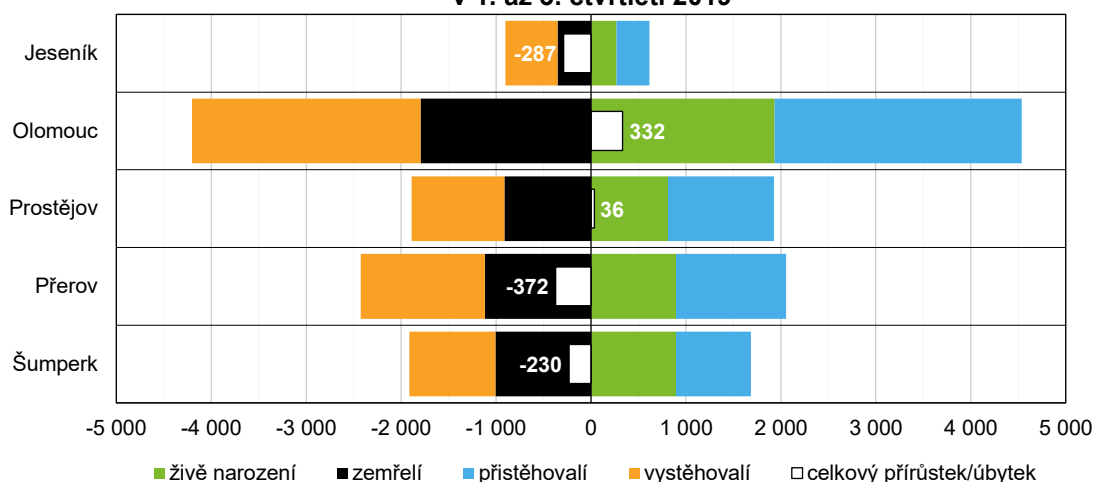
Podle předběžných údajů vydaly věcně příslušné soudy v kraji v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2019 rozhodnutí o 1 013 rozvodech. To odpovídalo 2,1 rozvodu na 1 000 obyvatel, což bylo mírně pod republikovým průměrem (2,2 ‰). Nejvyšší rozvodovost charakterizovala okresy Jeseník (2,5 ‰) a Olomouc (2,3 ‰), naopak nejnižší rozvodovost okres Prostějov (1,8 ‰). Na návrh ženy bylo v kraji rozvedeno 33,6 % manželství, na návrh muže 20,4 % a na společný návrh 46,0 %. Většina rozvodů byla první, a to jak pro muže (84,6 %), tak pro ženy (84,0 %). V 623 případech byla rozvedena manželství s nezletilými dětmi (61,5 % z celkového počtu).

Do Olomouckého kraje se v průběhu 1. až 3. čtvrtletí 2019 přistěhovalo a úředně přihlásilo 3 021 osob z jiných krajů ČR a 1 233 osob z ciziny, tj. celkem 4 254 nových obyvatel (tj. 9,0 osoby na 1 000 obyvatel). Mezi přistěhovalými mírně převažovali muži (51,2 %). Absolutně nejvíce obyvatel se z ostatních okresů a z ciziny přistěhovalo do okresu Olomouc (2 600 osob),

KOMENTÁŘ

naopak nejméně do okresu Jeseník (349 osob). V relativním pohledu hlásil nejvyšší počet přistěhovalých okres Olomouc (14,8 osoby na 1 000 obyvatel). Relativně nejméně osob se opět přistěhovalo do okresu Šumperk (8,7 osoby na 1 000 obyvatel). Obec svého trvalého bydliště na území Olomouckého kraje změnilo od ledna do září celkem 7 996 obyvatel, tj. méně než ve stejném období předchozího roku.

**Přírůstek/úbytek obyvatel podle okresů Olomouckého kraje
v 1. až 3. čtvrtletí 2019**

Z Olomouckého kraje se během 1. až 3. čtvrtletí 2019 vystěhovalo a úředně odhlásilo 4 393 osob (tj. 9,3 osoby na 1 000 obyvatel). Celkem 3 679 obyvatel našlo nový domov v jiném kraji ČR a 714 osob kraje se odstěhovalo do zahraničí. Z uvedeného vyplývá, že zatímco v mezikrajském stěhování vykázal Olomoucký kraj zápornou bilanci (-658 osob), s cizinou bylo jeho migrační saldo kladné (+519 osob). Absolutně nejvíce obyvatel se do ostatních okresů a zahraničí vystěhovalo z okresu Olomouc (2 406 osob). Relativně nejvíce vystěhovalých vykázal okres Jeseník, kde z 1 000 obyvatel odešlo v průměru 19,3 osoby.

Více informací naleznete v [rychlé informaci](#) a [navazující datové sadě](#).

Kontakt:

Jiří Frelich
Oddělení informačních služeb
Tel.: 585 731 527
E-mail: jiri.frelich@czso.cz

^{*)} Veškeré zpracovávané a publikované údaje se týkají občanů ČR, cizinců, kteří mají v České republice trvalé bydliště, cizinců třetích zemí s vízy k pobytu nad 90 dnů nebo s povolením k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU s přechodným pobytem a cizinců s přiznaným azylem. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině.

Veškeré údaje za rok 2019 jsou předběžné.